

VLOOIEN EN PISSEBEDDEN op het strand...

Jawel, die zijn er! Je zou voor minder een extra strandlaken meebrengen of helemaal wegblijven. Maar is dat wel nodig? Staan ze inderdaad paraat om stiekem je zomers strandbezoek te verknallen?

Francis Kerckhof

OM TE BEGINNEN: STRANDVLOOIEN ZIJN GEEN VLOOIEN EN ZE BIJTEN NIET

Echte vlooien hebben een slechte reputatie, ze bijten, bezorgen je jeuk en ze brengen enge ziektes over. Niet zo de strandvlo want dat is helemaal geen vlo. Vlooien zijn insecten, de strandvlo is een klein kreeftje. Dit diertje is zijdelings afgeplat – daarin lijkt hij op een vlo – en behoort tot de grote groep van de vlokreeftjes of amphipoden. De zee zit er vol van. Wat strandvlooien nog met vlooien gemeen hebben, is dat ze erg hoog en ver kunnen springen. Daarbij verheffen ze zich op hun achterpoten en plooiën ze plots hun achterlijf. Dat kunstje kunnen ze een paar keer na elkaar uitvoeren. Pure acrobaten zijn het. Vandaar ook zijn wetenschappelijke naam *Talitrus saltator*: “de met de vingers knippende springer”, alleszins goed gekozen. Maar bijten, nee, dat doen ze niet.

“ DAT KAN EEN HALLUCINANT SPEKTAKEL OPLEVEREN, DUIZENDEN RONDSPRINGENDE STRANDVLOOIEN. ”

De vloedlijn is bij uitstek het biotoop van de strandvlo, liefst eentje met veel aangespoelde wieren. Dat is hun favoriete voedsel, al heb ik ze ook al papier en zelfs plastic folie zien verorberen. Echte opruimers. Overdag vallen ze niet op, dan leven ze diep ingegraven in het zand. Hun aanwezigheid verraden ze door kleine hoopjes rul zand. Om ze te zien moet je aangespoeld wier of houten planken optillen of 's nachts naar het strand gaan, dan komen ze massaal tevoorschijn. Dat kan een hallucinant spektakel opleveren, duizenden rondspringende strandvlooien. Krijg je spontaan jeuk van.

Toch neemt de eens zo algemene strandvlo sterk in aantal af. Op sommige stranden komen er al helemaal geen meer voor. Ik heb het niet begrepen op de overijverige strandveegmachines, de strandvlo duidelijk ook niet. Ze halen zijn voedsel weg.

WIE KNABBELT DAAR AAN MIJN HUID?

In de tropen kun je op sommige stranden wel echte vlooien aantreffen. Deze ‘zandvlooien’ kun je beter mijden. Ze zuigen bloed en maken je horendol. Daarnaast tref je er in het strandwater aan de strandvlo verwante vlokreeftjes (‘sea fleas’ of zeevlooien) die aas eten. En soms knabbelen die wel eens aan een nog levende prooi. Dat ondervond een Australische jongeman recent nog op een minder aangename manier. Net toen ik met dit stukje bezig was, haalde zijn horrorverhaal de wereldpers – komkommertijd. Hij had blijkbaar wat langer stil gestaan in een zwerm van die diertjes die in hem een gratis maal zagen. Zijn bebloede benen zagen er erger uit dan het was, want de beten blijven gelukkig oppervlakkig.

Aasetende vlokreeftjes komen bij ons op het strand niet voor. Hier neemt de agaatpissebed, een andere kleine kreeftachtige, hun taak over. Ze is verwant aan de grijze pissebedden die je aantreft in vochtige kelders of buiten, onder stenen of rottende planten. Bij hoogtij zwemmen ze rond op zoek naar voedsel. Opruimen van dode vissen en krabben is hun specialiteit. Bij laagtij verdwijnen ze in het zand, een wirwar van sporen achterlatend. En ook zij proeven wel eens van nog levende prooien. Misschien heb je er, zonder het echt te weten, al kennis mee gemaakt? Wanneer je tijdens het zwemmen korte prikjes voelt, is er veel kans dat een agaatpissebed even een hapje genomen heeft. Op je huid voelen ze net als zandkorreltjes aan. Vang er eentje, bekijk het in een bokaaltje met wat zand en zeewater, en verbaas je erover hoe snel ze

Deze strandvlo is geen vlo en bijt niet. Wel is hij algemeen onder aanspoelsel op onze stranden (FK)

Als je al zwemmend in zee prikjes voelt is de kans groot dat dit soort kleine kreeftje, de agaatpissebed, je huid beknabbelt. Zonder veel erg overigens (Hans Hillewaert).

zich ingraven, of hyperactief rondzwemmen. Het spektakel is beter dan een documentaire op National Geographic, zeker als je er een stukje mossel aan toevoegt. Zijn wetenschappelijke naam wil ik jullie niet onthouden omdat hij zo mooi is: *Eurydice pulchra*. *Eurydice* was de mooiste – *pulchra*! – nimf van de Najaden en de geliefde van Orpheus.

Talitrus en *Eurydice*, dat klinkt al heel wat beter dan de titel van dit stukje, bovendien zijn het erg nuttige strandbewoners. Ze helpen mee het strand proper houden, een activiteit die tegenwoordig in is, behalve dan bij de *Homo turisticus*...